

UDK 377.8(497.4 Ljubljana)“1960/1965”:929 Junc M., Kobal D.

Darinka Kobal, Mirjana Junc*

*Spomini na učiteljišče v Ljubljani 1960/61 - 1964/65**Memories of the college of education in Ljubljana 1960/61 - 1964/65*

Moji, že rahlo osiveli spomini. O joj, kje so časi, ko smo kot študentje guli učiteljiščniške klopi! Davno je že, a so kljub osivelosti ostali zlati spomini. Najlepši.

Spomin mi skače na mladost, mladostnike, današnje in tiste kar nekaj generacij nazaj. Razmišljam o pubertetnikih, ki spravljajo današnje učitelje na rob potrpežljivosti in spomin mi nehote uide na moja pubertetniška leta. Še živo se spominjam dopoldneva na dvorišču učiteljišča, današnje Gimnazije Ledina. Bilo nas je vse polno, saj je bil odmor in smo se tekli prezračit, poklepetat in sprostit. Med nami je bil dežurni profesor, tisto dopoldne za predvojaško vzgojo. Klicali smo ga Bongi, zakaj, ne vem. Vem le to, da je nenadoma stal pred mano, me pogledal izpod štrlečih obrvi in ukazal:

“Predno greš noter, poberi papirje z dvorišča!”

Tako me je presenetil, da sem, sama ne vem zakaj, “odjezikala”, da ne bom. “Kaj si upaš? Moraš!” Je bil trd in ukazovalen.

Bila sem upornica in med študijem na učiteljišču je bila moja upornost na višku. Povedati moram, da sem prav takrat izvedela, da mi je mamica umrla pri letu in pol, a mi je oče vsa ta leta prikrival. Vse kar mi je kdo od takrat tako na “vojaško povelje” ukazal, je pri meni naletelo na upor. Tudi tokrat. Žal je šel profesor Bongi naravnost v zbornico k razredniku Pritekelju. Ko smo imeli uro slovenskega jezika, je razrednik mirno stopil predme in vsem mirno začel pripovedovati zgodbo o spoštovanju. Spoštovanju med nami sošolci ter o spoštovanju med učiteljem in učencem.

“Ni ljubezni brez spoštovanja, jaz pa vas tako spoštujem in imam rad. Prizadet in nesrečen bom, če bomo izgubili eno izmed najbolj navihanih učenk, tebe Darinka”, se je takrat obrnil k meni. “Kajti profesor predvojaške vzgoje zahteva izključitev iz šole, če se mu ne opravičiš zaradi dogodka na dvorišču.”

V razredu je završalo, saj večina sploh ni vedela, kaj se je zgodilo med odmorom. Bili so presenečeni in šokirani, le jaz sem mirno vstala in rekla, da se ne mislim opravičiti. Zakaj bi morala pobrati prav jaz, ki nisem vrgla niti enega pa-

* Mirjana Junc, učiteljica v p., Tomišelj; Darinka Kobal, učiteljica v p., Litija.

Z ekskurzije učiteljiščnikov po Jugoslaviji, Niš 25.6.1964.

pirja, na dvorišču pa nas je bilo kot "mravljincev". Naš razrednik me je poslušal kot ljubeznivi oče, potem je rekel vsemu razredu: "Pogovorite se in prepričajte malo upornico. Škoda za nas bi bilo, če bi jo izgubili, zanjo pa, da ne bi prišla do poklica, ki ga bo dobro in z veseljem opravljala. Ni junak tisti, ki si upa ugovarjati, ampak tisti, ki se zna opravičiti, kajti to zmorejo le najpogumnejši." Potem smo nadaljevali s slovenskim jezikom, a smo komaj čakali na zvonec. Takoj, ko je razrednik odšel, se je name zgrnil ves razred.

"Moraš se opravičiti! Jasno, da zmoreš ...", so govorili.

"Si pomislila, kako te bova pogrešala z Janezom, saj veš kako te imava rada?" je rekla Vanja in dosegla svoje.

Opravičila sem se in dokazala, da smo bili generacija, ki je v dobrem in slabem držala skupaj, dosegala nadpovprečne rezultate, se dokazovala na športnem, glasbenem, kulturnem in ustnem področju.

Prav zares so spomini na 1. a, 2. a, ... 5. a ostali nepozabni. Zaradi odličnih profesorjev smo imeli čudovit zgled ljubezni, spoštovanja, potrpežljivosti in poučevanja. Je mar čudno, da je dalo Učiteljišče nešteto dobrih učiteljev, če so jih vzgajali takšni ljudje? Ob teh toplih spominih je le vzdih žalosten: škoda, ker je to, le še osivel zaprašeni spomin.

Darinka Kobal

Maturanti učiteljišča na pohodu po Ljubljani, junij 1965.

Po končani osemletki na Jesenicah sem v Ljubljani opravila sprejemni izpit iz slovenskega jezika, matematike in glasbe. V prvem letniku sem bila v internatu v Domu Anice Černejeve. Razrednik je bil prof. slovenskega jezika Milan Pritekelj. V razredu nas je bilo 24. Bili smo kot ena družina. Sošolci so bili iz različnih krajev – Kranj, Vrhnika, Zagorje, Logatec, Ljubljana. Nekaj sošolcev je bilo v Domu Ivana Cankarja. Med poukom smo pridno poslušali profesorje. Med od-

Profesorji in maturanti učiteljišča, 1965.

Podelitev maturitetnih spričeval, junij 1965.

mori smo plesali, se na hodniku družili s paralelkama b in c ter odhajali na dvorišče. Pri urah matematike in fizike nam je zelo pomagal sošolec Vinko, predvsem pred kontrolnimi nalogami. Učila sem se igrati violino pri prof. Otiču. Bil je zelo strog – zato sem nerada hodila k uram violine.

V razredu smo imeli dramsko skupino – s sošolci smo za državne praznike nastopali v Kolinski, v Saturnusu in Kartonažni tovarni. Radi smo imeli profesorje saj so nam dali dosti znanja in vzgoje. Hodili smo na izlete po Sloveniji. V tretjem letniku smo šli na smučarski tečaj na Uskovnico nad Bohinjem. Dekleta smo šle v krilih. Smučali smo v elastičnih hlačah, gojzerjih, oblečeni v pletene puloverje.

Prostovoljno smo dajali kri in “špricali” ure predvojaške vzgoje. Isto leto kot smučarski tečaj smo taborili na Osorju na Cresu. Z nami je bil razrednik, oba telovadca ter profesor kemije in biologije Hus. Navsezgodaj smo se brez spremstva vozili s splavom po zalivu in iskali leščurje. Za kazen smo dežurali v kuhinji. Neko noč na straži smo prof. Husu privezali kolo na borovo vejo nad njegovim šotorom. Ko je profesor ugotovil, da nima kolesa, je odhitel proti Osorju prijaviti krajo, vendar smo ga prestregli in mu priznali, da smo se z njim pošalili. Odpustil nam je.

V četrtem letniku smo s prof. zgodovine in razrednikom odšli na končni izlet v Sarajevo. Obiskali smo Ilidžo in Trebević. Z vlakom smo se preko Jablanca odpeljali do Beograda. Ogledali smo si mesto in Avalo. Iz Beograda smo odšli v Niš, od tam v Zaječar in na Djerdap. Z ozkotirno železnico (“čiro”) smo se pelja-

li do Dubrovnika, nazaj pa z ladjo do Rijeke in z avtobusom preko Plitvic v Ljubljano.

V petem letniku smo imeli maturo. Maturanti smo hodili po mestu. Na igrišču, ki smo ga učenci sami zgradili, je bila podelitev spričeval.

Mirjana Junc

Berite revije!

